

Όσο με θάβουνε, εγώ θα φυτρώνω

Ο ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ ΜΑΣ

Μηνιαία ηλεκτρονική έκδοση του Πανελληνίου Σωματείου Θεάτρου Σκιών
Περίοδος Γ' Τεύχος 118 Δεκέμβριος 2017

ΧΡΟΝΙΑ
ΠΟΛΛΑ

ΚΑΛΕΣ
ΓΙΟΡΤΕΣ

Γενική Συνέλευση στο Σωματείο

Το Σάββατο 25 Νοέμβρη 2017, πραγματοποιήθηκε η ετήσια Γενική Συνέλευση του Σωματείου μας:

Από τα θέματα ημερήσιας διάταξης, ξεχώρισαν, φέτος, ο για δεύτερη φορά απολογισμός του Καλλιτεχνικού Συμβουλίου μαζί με το Διοικητικό και ο προϋπολογισμός και προγραμματισμός του. Έγινε Έκθεση Ελεγκτικής Επιτροπής για τη διαχείριση του Δ.Σ., από την προηγούμενη περίοδο.

Σε καλύτερη κατάσταση από πέρσι βρίσκονται τα οικονομικά του Σωματείου, που όμως χωρίς την σφιχτή οικονομική διαχείριση και χωρίς την οικονομική συνέπεια των μελών του Σωματείου, ως αναφορά την έγκαιρη πληρωμή των συνδρομών, ο κίνδυνος της οικονομικής ασφυξίας ζεί και βασιλεύει. Για τα παλιά χρέη για μέλη που όφειλαν συνδρομές άνω των δύο ετών, αρκετά μέλη άδραξαν την ευκαιρία, που έδωσε η απόφαση του διοικητικού συμβουλίου και πλήρωσαν **ΜΟΝΟ 72,00** ευρώ, δωρίζοντας και μια φιγούρα, σαν συλλεκτική, για το αρχείο φιγούρων του Σωματείου.

Ωστόσο, για όσους δεν ανταποκρίθηκαν, το Δ.Σ. είναι υποχρεωμένο, τον Ιανουάριο του νέου έτους, να κάνει εκκαθάριση μητρώου και να διαγράψει από μέλη του όσους χρωστούν, για μεγάλο διάστημα, συνδρομές, με βάση σχετικό άρθρο του καταστατικού του Σωματείου.

Όσοι, λοιπόν, ακόμα χρωστούν, έχουν μια ακόμα ευκαιρία, μέχρι τέλος Γενάρη του 2018, να πληρώσουν με έμβασμα στη Eurobank:

ΑΡΙΘΜΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ: 0026.0062.17.0200632294

IBAN: GR08026006200G0170200632294

Για κατοίκους εξωτερικού: SWIFT CODE: EFGGBGRA

ΕΚΔΟΤΗΣ: Πάνος Β. Καπετανίδης Τηλέφωνο: 210 46 16 664

2ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

«Ένα σπίτι για τον Καραγκιόζη»

Μέσα από τα τεύχη του περιοδικού μας, θα δημοσιεύσουμε τις ομιλίες των ΣΥΝΕΔΡΩΝ, αρχικά όσων τις είχαν καταθέσει σε ηλεκτρονική μορφή (με τυχαία σειρά) και αργότερα των υπόλοιπων, όταν γίνει η απομαγνητοφώνηση.

Η ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗ ΣΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Κυρίες, δεσποινίδες και κύριοι – κι εσείς καλά μου παιδιά,

Καλησπέρα σας, πέρα για πέρα σας!

Κάπως έτσι φαντάζομαι πως θα απεύθυνε τον χαιρετισμό του στο σημερινό κοινό ο Καραγκιόζης, για να μην αφήσει κανέναν παραπονεμένο, αλλά και για να δηλώσει πως όσα έχει να πει, όσα έχει να δείξει, όσα διαδραματίζονται επί σκηνής αφορούν όλους μας.

«Ένα σπίτι για τον Καραγκιόζη» είναι ο τίτλος του 2ου Πανελλήνιου Συνεδρίου, σε πείσμα των καιρών και της υπερφορολόγησης των κατοικιών. Ακόμη και έτσι, ο Καραγκιόζης επιλέγει το όραμα, πηγαίνοντας, όπως πάντα, κόντρα στο ρεύμα. Διασαλεύει την αναγκαστική τάξη και τον εφησυχασμό, αντιστέκεται στη μοιρολατρία, απαιτεί αυτό που του ανήκει.

Αν και – οφείλουμε να τονίσουμε – ο Καραγκιόζης διαθέτει πρώτη μόνιμη κατοικία· και δεν είναι άλλη

από τη θέση του στην καρδιά μας.

Ο Καραγκιόζης, κυρίες και κύριοι, είναι πρωτεύον ελληνικό πολιτιστικό αγαθό. Και ως τέτοιο έχουμε χρέος να το διαφυλάξουμε και να το παραδώσουμε στις επόμενες γενιές. Γι' αυτό είναι απαραίτητο να μπολιάσουμε τα παιδιά, από την πολύ μικρή τους ηλικία, με την καταλυτική παρουσία του, με τον πηγαίο λόγο του, με την αστείρευτη ευρηματικότητά του, με τον ευφυή αστείσμό του.

Ίσως όλα αυτά του τα χαρίσματα είναι που ενοχλούν όσους πασχίζουν να τον αποκηρύξουν, να τον βάλουν στο περιθώριο, να τον χαρακτηρίσουν ως παρωχημένη μορφή διασκέδασης, να τον κατηγορήσουν ως φέροντα όλα τα ελαττώματα της φυλής μας και να αντιπροτείνουν κακέκτυπους

ηλεκτρονικούς ήρωες στα πλαίσια της παγκοσμιοποίησης της βιομηχανίας του θεάματος.

Ματαιοπονούν όμως, γιατί ο Καραγκιόζης έχει τον τρόπο να αντιστέκεται και εδώ και πολλές δεκαετίες βρίσκει πάντα συμπαραστάτες, συνεργούς στα σχέδιά του, συνοδοιπόρους στο δύσβατο καλλιτεχνικό μονοπάτι του, που είναι – όπως κι αυτός – αποφασισμένοι να μην πισωδρομήσουν, να μείνουν όρθιοι τόσο στα κύματα βαρβαρισμού που καθημερινά εξαπολύονται από τους τηλεοπτικούς δέκτες όσο στον διαδικτυακό οχέτο που επιχειρεί να αναδείξει την ακαλαισθησία σε κοινό γνώρισμα.

Η περίοδος της φοίτησης των παιδιών στο Δημοτικό Σχολείο είναι ο καταλληλότερος χρόνος για να έρθουν τα παιδιά μας σε επαφή με το Θέατρο Σκιών. Και από την εμπειρία των 30 και πλέον χρόνων διδασκαλίας μου σ' αυτό το χώρο, σας δηλώνω ανεπιφύλακτα ότι για την ηλικία αυτή ο Καραγκιόζης αποτελεί μια ανανεώσιμη πηγή παιδαγωγικής ενέργειας. Γιατί στα παιδιά αρέσει να ακούνε έξυπνα αστεία, χαρωπά τραγούδια και μουσικές, να μιμούνται τους χαρακτήρες και να τους προσεγγίζουν με τη συναισθηματική τους αθωότητα, να αυτενεργούν και να επινοούν δημιουργικά φανταστικές ιστορίες.

Αν μελετήσουμε προσεκτικά τους επιμέρους παιδαγωγικούς και μαθησιακούς στόχους ενός εκπαιδευτικού προγράμματος, θα διαπιστώσουμε ότι ο Καραγκιόζης, ως εργαλείο παιγνιώδους μορφής διδασκαλίας και μάθησης, πληρεί όλους τους όρους, ώστε η χρήση του να είναι, ας μου επιτραπεί, απαραίτητη στην πρωτοβάθμια – και όχι μόνο – εκπαίδευση του τόπου μας.

Γιατί όσο και αν προσπαθήσουμε να πείσουμε τους μαθητές να αποστηθίσουν τη σοφία των βιβλίων, το αποτέλεσμα θα είναι πάντα υποδεέστερο, και ποιοτικά και ποσοτικά, από

εκείνο που θα πετύχουμε όταν δώσουμε το λόγο στον πιο ζωντανό ήρωα των παιδιών.

Αν είμαστε, για παράδειγμα, υπέρμαχοι της διαδραστικής μάθησης, υπάρχει σε κάποιο άλλο εκπαιδευτικό μέσο μεγαλύτερη επικοινωνία μεταξύ δέκτη και πομπού, από εκείνη του καραγκιοζοπαίχτη με τους θεατές του, που βρίσκονται σε διαρκή εγρήγορση;

Πόσο πιο εύκολα, σκεφτείτε, μπορούμε να προσεγγίσουμε το συναισθηματικό κόσμο των παιδιών, να

αφουγκραστούμε τις διαθέσεις τους, τη στιγμή που ταυτίζονται με τους ήρωες της ιστορίας!

Πόσο χρήσιμος είναι ο αυτοσαρκασμός αλλά και τα πειράγματα μεταξύ

των ηρώων του

μπερντέ, ιδιαίτερα στην

εποχή μας, που ζούμε την

ακρότητα του bullying, που

αρκεί ένα άγγιγμα για να θεωρηθεί περίπτωση σχολικού εκφοβισμού;

Υπάρχει άραγε προσφορότερος

τρόπος ανάπτυξης του προφορικού λόγου

από τη συμμετοχή του παιδιού σε μια ομάδα

με τη μορφή ενός χαρακτήρα του Θεάτρου

Σκιών, όπου οι συνομήλικοι αυτοσχεδιάζουν και δημιουργούν από κοινού μια ιστορία με αρχή, μέση και τέλος;

Τα τραγούδια του Θεάτρου Σκιών «μιλάνε» στην ψυχή των παιδιών και το άκουσμά τους είναι μια πρώτης τάξης ευκαιρία να αποκτήσουν τα παιδιά την αίσθηση του ρυθμού, να τραγουδήσουν και να χορέψουν, να πάψουν να συνδυάζουν την παραμονή τους στο σχολείο με την καθημερινή καταναγκαστική αγκύλωση στο θρανίο.

Να μην ξεχάσουμε, επιπλέον, πόσο ουσιώδης μπορεί να γίνει για τα Εικαστικά μαθήματα η κατασκευή της φιγούρας στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων των παιδιών, όπως το κόψιμο με το ψαλίδι, το χρωμάτισμα μέσα στα όρια των γραμμών, ο συντονισμός της κίνησης με την εκφορά του λόγου.

Ακόμη και σε βασικές έννοιες των μαθηματικών και της φυσικής, η κατάκτηση της γνώσης είναι απείρως ευκολότερη σε σχέση με τη στείρα και αναποτελεσματική, πολλές φορές, παράδοση του μαθήματος.

Και το σημαντικότερο· όλες αυτές οι διαδικασίες γίνονται με χαρά, με δημιουργική διάθεση, με συμμετοχή και, κυρίως, με άφθονο γέλιο, που είναι η πηγή της ζωής.

Επιτρέψτε μου να καταλήξω με το ανούσιο μάθημα της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής, στο οποίο όλοι έχουμε εξεταστεί και από το οποίο όλοι έχουμε ταλαιπωρηθεί, μέσα από τα αναχρονιστικά – ο Θεός να τα κάνει – βιβλία και τις παντελώς άχρηστες πληροφορίες τους, αλλά επιμένει να υπάρχει και να βασανίζει γενιές μαθητών – Δημοτικού, Γυμνασίου και Λυκείου – μόνο και μόνο για να βουλώνει τις τρύπες του εβδομαδιαίου ωρολόγιου προγράμματος.

Ακούστε τον Καραγκιόζη, λοιπόν, να κάνει κοινωνικό και πολιτικό σχολιασμό :

διά στόματος Διονύση Σαββόπουλου

*Σαν σκιές γλιστρούν λόγια και εικόνες
Κάρα σκουπιδιάρικα φεύγουν οι χειμώνες
Αν δε ντρέπεσαι να καθίσεις πίσω
Έλα Ηπείρου κι Αχαρνών να σε γιουχαΐσω...*

διά στόματος Κώστα Χατζή σε στίχους Ξενοφώντα Φιλήρη

*πριν αρχίσει το έργο, θα σας πω το σκηνικό:
από δεξιά... η καλύβα, κι από αριστερά... το
σαράι
θα μου πείτε: πώς είναι δυνατόν;
από αριστερά η καλύβα και δεξιά το σαράι...
αυτό συμβαίνει διότι εγώ είμαι πίσω από το
μπερντέ
και τα βλέπω ανάποδα!!!*

διά στόματος Πέτρου Αναγνωστάκη σε στίχους Κώστα Βίρβου και μουσική Θόδωρου Δερβενιώτη

*Έβλεπα τον Καραγκιόζη όταν ήμουν παιδί
να τον σπρώχνει ο Βεληγκέκας με τις πλάτες του
Αλή*

*Έτσι γίνεται και τώρα με πιο μίσος και απονιά
κάποιος άλλος Βεληγκέκας φοβερίζει το ντουνιά.*

διά στόματος Ορφέα Περίδη

*Στύψε με σαν το λεμόνι, λιώσε με σαν την ελιά
φούρνισέ με σαν ατσάλι, πέταξέ με στα βαθιά
πάρε μου όλο το ταμείο, απ' την τσέπη τα λεφτά
άρχοντα και καραγκιόζη, κουρελή και
κουβαρντά.*

διά στόματος Ελένης Τσαλιγοπούλου και Αλκίνοου Ιωαννίδη

σε στίχους και μουσική Γιώργου Χατζηπιερή

*Καημένε Καραγκιόζη
Κανένας δεν σε σώζει
Σε πήρανε χαμπάρι προφανώς
Δεν έχεις κάποιο φίλο
Και τρώεις πάντα ξύλο
Μα δεν τα βάζεις κάτω ευτυχώς*

διά στόματος του μεγάλου δάσκαλου Ευγένιου Σπαθάρη

με τη συνοδεία της Γλυκερίας

Για δες πώς καταντήσαμε, ρε φίλε μου

*καμπούρη,
που κάποτε αγοράζαμε δυο φράγκα το κουλούρι.
Δώσε, σου λεν συνέχεια, δώσε και ξαναδώσε
το αίμα, την ανάσα σου και την Ελλάδα σώσε.*

*Κι εγώ που πάντα τα 'λεγα μ' ένα δικό μου
τρόπο,
κρυμμένος πίσω απ' τον μπερντέ να κλαίω γι'
αυτόν τον τόπο.*

*Να το πιστέψω δεν μπορώ πως γίναμε
μπουρλότο,
κι ακόμα ν' αγωνίζομαι "Για την Ελλάδα, ρε
γαμώ το!"*

Ο Καραγκιόζης είναι διαχρονικός και πάντα επίκαιρος· δεν είναι ραγιάς, δε σκύβει το κεφάλι, δεν υποτάσσεται στην εξουσία· είναι ο ταλαιπωρημένος Έλληνας που πονάει, ματώνει, γονατίζει, αλλά ξαναστέκεται στα πόδια του και εξακολουθεί να αγωνίζεται. Ο Καραγκιόζης ούτε μουσειακό είδος είναι ούτε είδος υπό εξαφάνιση· είναι πολίτης ενεργός. Και σε πείσμα πολλών, έχει ένδοξο παρελθόν, έχει ηχηρό παρόν και, ασφαλώς, χάρη σε όλους μας, θα έχει λαμπρό μέλλον. Ο Καραγκιόζης μας εκφράζει και ζει με την προσδοκία ότι δεν θα τον απογοητεύσουμε!

Σας ευχαριστώ πολύ.

© Δημήτρης Φιλεlés, 18-6-2017

“ΦΟΝΙΚΗ ΑΠΟΘΕΣΗ”

Του Θωμά Αθ. Αγραφιώτη

Κάθε βράδυ, νέο έργο:

Έργο Τέταρτο (4/7)

Ο Λαλάκης δεν μπορούσε να πιστέψει στα μάτια του. Η Μισέλ, πάνω στο κρεβάτι του επαναλαμβανόμενου πόνου, ήταν ξαπλωμένη, με τα πόδια, εμφανώς, χτυπημένα και τσακισμένα, σαν να είχαν διαλυθεί, ενώ και το υπόλοιπο σώμα της φαινόταν να έχει σφυροκοπηθεί, καθώς ήταν γεμάτη μελανιές και μάτωσε από διάφορα σημεία, ακόμα και στο κεφάλι. Εκεί, όμως, όπου είχε δεχθεί τα περισσότερα χτυπήματα, τα πιο βασανιστικά, ήταν στα δύο της πόδια. Οι άλλοτε καλλίγραμμες γάμπες της είχαν μετατραπεί σε χτυπημένες μάζες πατημένου κρέατος και ιδίως σφαγιασμένων οστών, σαν να τα χτυπούσε μακελάρης χασάπης, ο οποίος βασάνισε, αρχικώς, το θύμα του, με φονικά χτυπήματα στα πόδια, για να δώσει τα τελειωτικά χτυπήματα, κατόπιν, στο υπόλοιπο σώμα και ιδίως στο ματωμένο κρανίο, που είχε κοκκινίσει, ακόμα περισσότερο, το βαθύ κόκκινο (βαμμένο, φυσικά) τρίχωμα της μοιραίας κοκκινομάλλας ντίβας.

Ο Λαλάκης, χωρίς να το πολυσκεφτεί, το έβαλε στα πόδια. Άρχισε να τρέχει, γρήγορα στην αρχή, ασθμαίνοντας στη συνέχεια, μέχρι κάποια στιγμή που σταμάτησε απότομα, σαν να πάγωσε η εικόνα γύρω του, μαζί με την καρδιά του, σαν να μην προλάβαινε να ψελλίσει τους τίτλους του τέλους της παραστάσεως. Δεν είχε, έτσι κι αλλιώς, ούτε τη διάθεση, αλλά ούτε και τη δυνατότητα, να πάει στην αστυνομία, για να δηλώσει το μέγα γεγονός του σφυροκοπήματος της συνεργάτιδας και ερωμένης του, σαν να ήθελε να δώσει, στην αστυνομία, ακόμα ένα επιχείρημα εις βάρος του. Διότι η ξαφνική εξαφάνιση του Λαλάκη από τον τόπο του εγκλήματος είχε αναγκάσει, όντως, την αστυνομία να τον θεωρήσει ως έναν από τους βασικούς υπόπτους, που αναζητούνταν, μετά την ανακάλυψη της άτυχης Μισέλ και του διαλυμένου, στην κυριολεξία, πτώματός της, το οποίο είχε οδηγήσει στη βεβαιότητα ότι ο δολοφόνος είχε έντονες εκδικητικές και σαδιστικές διαθέσεις απέναντι στα θύματά του, καθώς φαινόταν να ήθελε να τραφεί από την κακοποίηση του μακαρίτη και της μακαρίτισσας.

Η Αφροδίτη και ο Τζημάρας συνελήφθησαν, χωρίς χρονοτριβή, ως ύποπτοι για το νέο φόνο. Είχαν το κίνητρο, που δεν ήταν άλλο από την καλλιτεχνική εκδίκηση, για την αποτυχία τους να αναλάβουν την εαρινή εκδήλωση της φετινής χρονιάς, καθώς ο μεν Ηρόδοτος, αποδεδειγμένα, δεν θα τους υποστήριζε, η δε Μισέλ ήταν η μεγάλη ανταγωνίστριά τους.

Ωστόσο, η εξαφάνιση του Λαλάκη προβλημάτιζε την αστυνομία, καθώς δεν υπήρχε λόγος να εξαφανιστεί από τον τόπο του εγκλήματος, κάτι που προβλημάτιζε, καθώς επρόκειτο για μια άσκοπη εξαφάνιση. Η Αφροδίτη και ο Τζημάρας, από την άλλη, διαμαρτύρονταν, συνεχώς, για το άδικο της κράτησής τους, καθώς δήλωναν αθώοι και προσπαθούσαν να πείσουν για το δίκιο τους. Ο Τζημάρας επικαλούνταν τους φίλους του από τη «νύχτα», με τους οποίους συναναστρεφόταν σε κακόφημα στέκια, που δεν τον τιμούσαν, βεβαίως, ως καλλιτέχνη, αλλά επιβεβαίωναν την παρουσία του σε άλλο χώρο από τον τόπο του εγκλήματος. Η Αφροδίτη ήταν πιο δύσκολο να βρει το άλλοθι, που της χρειαζόταν, μολοντί ήταν φανερό πως δεν είχε, από μόνη της, τη μυϊκή δύναμη, για να τελέσει ένα τόσο φρικτό και αποτρόπαιο έγκλημα. Ωστόσο, ούρλιαζε και τσίριζε, για να επιβεβαιώσει την αθωότητά της, επικαλούμενη διάφορες και σαθρές δικαιολογίες, καθόλου πειστικές, τουλάχιστον σε αντίθεση με τον κάπως πιο αξιόπιστο Τζημάρα. Ωστόσο, και για τον Τζημάρα, η αστυνομία δεν έβαζε και το χέρι της στη φωτιά, διότι οι μάρτυρες που επιβεβαίωναν το άλλοθι του, δεν ήταν και τα καλύτερα παιδιά της πιάτσας. Σεσημασμένοι, μαπαρόβιοι και πρώην ιερόδουλες δεν έπειθαν για την αξιοπιστία

όλων αυτών που έλεγαν, καθώς το ψέμα ήταν το πρώτο εργαλείο της ύποπτης δουλειάς τους στον κόσμο της νύχτας.

Οι δυο τους, επίσης, τόνιζαν ότι θα όφειλε η αστυνομία να έχει ήδη βάλει στο παιχνίδι και τη γραμματέα του Ηρόδοτου, θεωρώντας ότι ήταν ύποπτος και ο δικός της ρόλος, καθώς η τοπική κοινωνία γνώριζε πολλά και έλεγε περισσότερα. Η αστυνομία, βεβαίως, δεν γινόταν να δεχθεί τις υποδείξεις του Τζημάρα και της Αφροδίτης, αλλά η αλήθεια ήταν πως η γραμματέας είχε απομονωθεί στο εκκλησιαστικό οικοτροφείο, μέσα στο οποίο η ισχυρή προστασία της, από τα μέλη της τοπικής εκκλησιαστικής οργάνωσης, έδενε τα χέρια των αστυνομικών. Οι τελευταίοι δίσταζαν να εισβάλλουν μέσα σε ένα χώρο, ο οποίος προστατευόταν, με τη σειρά του, από τον οικείο μητροπολίτη, κάτι που δεν τολμούσε κανείς να αναφέρει φανερά, αλλά όλοι το ήξεραν κρυφά και ανομολόγητα.

Η κατάσταση, λοιπόν, είχε αρχίσει να περιπλέκεται και δεν υπήρχε κάποιο ίχνος, μέσα από το οποίο να μπορεί να ξεμυτίσει η λεγόμενη άκρη του νήματος. Δύο νεκροί, με τρόπο από ακραία βίαιο έως βαμπιρικό, ο χαμένος Λαλάκης, ο οποίος επιβάρυνε μοιραία τη θέση του, εξαιτίας της ξαφνικής εξαφάνισής του, δύο ύποπτοι κρατούμενοι και μια γραμματέας.

Μια γραμματέας, ο ρόλος της οποίας ήταν όντως ύποπτος, κάτι που ανάγκαζε την αστυνομία να αντιλαμβάνεται ότι δεν θα μπορούσε να μην περάσει το λεγόμενο «άβατο» του οικοτροφείου, για να την καλέσει εκ νέου σε μια νέα ανάκριση, αυτήν τη φορά για την περίπτωση τόσο της άτυχης Μισέλ, όσο και του εξαφανισμένου Λαλάκη. Όσο και αν φαίνεται περίεργο, η περίπτωση της προστατευμένης γραμματέως ήταν από τα πιο δύσκολα κομμάτια του παζλ, γιατί, όπως είχε αρχίσει να διαρρέει, στους στενούς κύκλους της αστυνομίας, ο τοπικός μητροπολίτης είχε ασκήσει έντονη κριτική για τον τρόπο της πρώτης ανάκρισης της προστατευμένης του και μια πιθανή ανάκλησή της, για μια νέα ανάκριση, θα ξεσήκωνε τόσο την οργή του, όσο και πιθανές εξ Αθηνών συστάσεις, ώστε να μην προσβληθεί, για μια ακόμα φορά, το πλήρωμα των μελών των ισχυρών εκκλησιαστικών (και για άλλους, παρεκκλησιαστικών) εκεί οργανώσεων.

Ήταν, άλλωστε, γνωστή η έχθρα των παραπάνω θρησκευτικών και εκκλησιαστικών στελεχών για τα λαϊκά θεάματα, μολονότι αυτά είχαν και θρησκευτικό (πολλές φορές) χαρακτήρα. Η αιτία, εξάλλου, αυτού του ιδιαίτερου μίσους δεν ήταν τόσο το περιεχόμενο, όσο η χρόνια κόντρα, από αιώνων, της θρησκείας με τα λαϊκά θεάματα, αλλά, εν προκειμένω, η επίσημη Εκκλησία δεν είχε ποτέ της ιδιαίτερα θερμές σχέσεις με τους ίδιους τους καραγκιοζοπαίχτες, λόγω του άσωτου βίου των πιο πολλών από αυτούς και της έμμεσης ή και άμεσης σχέσης τους με τον υπόκοσμο. Ο Τζημάρας, για παράδειγμα, ήταν μαύρο πρόβατο, έτσι κι αλλιώς, για την καλή κοινωνία της πόλης, κάτι λογικό αν κρίνει κανείς τόσο από τον άσωτο βίο του, όσο και το μαύρο ποινικό του μητρώο. Ακόμα πιο πολύ, ήταν προκλητικός, σε σχέση με τη θρησκεία, για την πολύ συχνή τάση του να ξεστομίζει απρέπειες, βρισιές, αλλά και βλασφημίες, ακόμα και κατά τη διάρκεια των παραστάσεων, με αποτέλεσμα να ξεσηκώνει τον κόσμο, να χάνει κοινό και να αποκτάει κακό όνομα στους κόλπους της Εκκλησίας και γενικότερα στο λεγόμενο καλό κόσμο της πόλης.

Αλλά και ο Λαλάκης δεν ήταν ιδιαίτερα αρεστός, λόγω, αυτήν τη φορά, των ύποπτων πολιτικών φρονημάτων του, που τον είχαν φέρει σε σημείο να εγκαλείται, από την Εκκλησία και πάλι, αλλά και από την τότε πολιτική ηγεσία, για διάφορα λεγόμενά του, περί εκκλησιαστικού και όχι μόνο κατεστημένου, περί αντιθρησκευτικής σάτιρας, που δήθεν απέδιδε σε παλιούς λογοτέχνες και σε λογοτεχνικά τους έργα με αιχμηρή σάτιρα για το ιερατείο και άλλες πολιτικές αναφορές, με κόκκινες αποχρώσεις...

Τα ύποπτα πολιτικά φρονήματα του Λαλάκη ήταν, επίσης, γνωστά και στην αστυνομία, αλλά εδώ το πράγμα πλέον είχε χοντύνει. Το θέμα δεν ήταν πολιτικό πια, αλλά μάλλον προσωπικό, ίσως για ξεκαθάρισμα λογαριασμών, χωρίς χριστιανικές ή κομμουνιστικές ή άλλες θεωρητικές διαστάσεις. Ο πονοκέφαλος της αστυνομίας είχε αρχίσει να γίνεται όλο και πιο έντονος και είχε αρχίσει, από τη μεριά της, να αναζητείται ένας ειδικός, ένας άνθρωπος, με εξειδικευμένες γνώσεις, που με την εμπειρία του και τις γνώσεις του να μπορέσει να φωτίσει το έργο της αστυνομίας και να δείξει πτυχές, που μόνον αυτός έβλεπε και κατείχε, διά γυμνού, θα λέγαμε, οφθαλμού, κάτι δηλαδή που η αστυνομία είχε

μπροστά στα μάτια της, αλλά δεν μπορούσε να διακρίνει. Η ισχύς διά της γνώσεως...

Την ίδια ώρα, οι υστερικές φωνές της Αφροδίτης και ο ψεύτικος τσαμπουκάς του Τζημάρα είχαν αρχίσει να κουράζουν, καθώς άκρη δεν θα έβγαινε. Ιδίως, ο Τζημάρας (μια διασταύρωση της φηγούρας του νταή της πλάκας Σταύρακα, σαν σκυλί που γαβγίζει και δεν δαγκώνει, με μια βαθιά πινελιά ψευτοκουλουράς και θράσους της μορφής: «Δώσε θάρρος στο χωριάτη, να σου ανέβει στο κρεβάτι») είχε καταστήσει εγκύους, στα λόγια πάντα, τους πάντες, θηλυκούς τε και αρσενικούς. Την ίδια ώρα, ο ίδιος δεν ήταν τίποτε άλλο, παρά ένα φοβισμένο ανθρωπάκι, που έτρεμε ακόμα και τον ίσκιο του. Δεν ένιωθε, βεβαίως, άνετα, με την αστυνομική παρουσία, δίπλα του. Από την άλλη, το έπαιζε άνετος εκ του ασφαλούς. Διότι (τι στην ευχή;) ποιος θα τον πείραζε, με τόση αστυνομία γύρω του!

Από την άλλη, η Αφροδίτη απειλούσε θεούς και δαίμονες, λεκτικά πάντα, καθώς είχε μηνύσει, προφορικά, όλη την πόλη, επικαλούμενη το ότι θα βγει στις εφημερίδες και θα ξεμπροστιάσει κόσμο. Δεν μπορούσε να δώσει μια πληροφορία της προκοπής, μέσα σε ένα συρφετό από ύβρεις και στριγγλιές, σε βαθμό που να απορεί κανείς για τη φαινομενική επιτυχία της στο χώρο της τέχνης και της λογοτεχνίας, κάτι που ερχόταν, όμως, σε αρμονική συνύφανση με τις φήμες που υπήρχαν, ότι όλα όσα έγραφε τα ήθελε έτοιμα από άλλους, για να τα παρουσιάζει ως δικά της. Διότι η φήμη που είχε σαν άτομο του πνεύματος, δεν ανταποκρινόταν στην εικόνα της, που παρέπεμπε πιο πολύ σε άτομο του οίνοπνεύματος, που από το μεθύσι, δεν ήξερε, ούτε τι έλεγε, ούτε τι έκανε. Ωστόσο, ήταν αυτή που έδωσε στην αστυνομία το όνομα ενός έμπειρου, εμβριθή και ολοκληρωμένου καλλιτέχνη, ο οποίος ίσως να μπορούσε να εξοπλίσει την αστυνομία με τις κατάλληλες πληροφορίες, τις σχετικές με το θέμα.

Το όνομά του ήταν Γιακωβάκης και, τω καιρώ εκείνω, διέμενε σε μια κοντινή κωμόπολη. Ήταν ο πνευματικός πατέρας της Αφροδίτης και αυτός που της είχε δώσει το θάρρος και το έναυσμα να ασχοληθεί με την τέχνη των σκιών, κάποια χρόνια πριν βεβαίως. Είχε αποσυρθεί, εκείνη την εποχή, μαζί με την αδερφή του, άγνωστο για ποιο λόγο και ίσως να ήταν και ο άνθρωπος-κλειδί, που θα βοηθούσε να χυθεί κάποιο φως στην όλη ιστορία. Ο αστυνόμος αποφάσισε να πάει ο ίδιος στην κωμόπολη του Γιακωβάκη, αντί να τον καλέσουν στην πόλη, για το φόβο των Ιουδαίων. Θα τον συναντούσε το επόμενο πρωί, με τη δροσούλα, όπως είχαν, ήδη, συνεννοηθεί τηλεφωνικά, γιατί ο Γιακωβάκης, ως άνθρωπος της παλιάς εποχής, ήταν στο πόδι από τα χαράματα. Δεν του είχαν πει, βεβαίως, τι ακριβώς τον ήθελαν, αλλά, όπως και να έχει το πράγμα, ο καλοκάγαθος καλλιτέχνης, με παλιελλαδίτικες, αλλά και μικρασιάτικες ρίζες, θα ήταν, σε κάθε περίπτωση, πρόθυμος να δώσει μια χείρα βοηθείας, παντού!

Και ενώ, με το πρώτο χάραμα, όλοι ανέμεναν τα νεότερα από τον Καππαδόκη Γιακωβάκη, τα νέα ήρθαν από αλλού και ήταν άσχημα. Το πτώμα του Λαλάκη ανευρέθη μέσα σε ένα σπαρμένο χωράφι, πλησίον της πόλεως και μάλιστα δίπλα από ένα σκιάχτρο. Το πρόβλημα, ωστόσο, δεν ήταν τόσο η συνύπαρξη αυτών των δύο άψυχων αντικειμένων, όσο η στάση του πτώματος του Λαλάκη. Ήταν όρθιος, όπως ακριβώς το σώμα ενός σκιάχτρου, το οποίο στηρίζεται πάνω σε ένα ξύλινο κοντάρι, με τα χέρια απλωμένα. Ο Λαλάκης ήταν όρθιος, με τα χέρια προς τα κάτω (η πρώτη διαφορά) και στηριζόταν όρθιος χάρη σε ένα μεγάλο σιδερένιο σουβλί, το οποίο τον διαπερνούσε από την πλάτη, για να διέλθει μέσα από την κοιλιά του και να μπηχτεί μέσα στο έδαφος.

Με άλλα λόγια, ο Λαλάκης είχε παλουκωθεί με ένα σουβλί, όπως ο Βλαντ ο Παλουκωτής, ο πεφημισμένος Κόμης Δράκουλας, λέγανε ότι παλούκωνε τα θύματά του. Είχε ανασκολοπιστεί ή (ακριβέστερα) είχε σουβλιστεί, όπως συνέβη με τον Ήρωα της Αλαμάνας από τον αιμοχαρή, αιμοσταγή και αιμοδιψή Ομέρ Βρυώνη, αν και ο παραλληλισμός του Λαλάκη με τον Αθανάσιο Διάκο θα ήταν κάτι σαν ιεροσυλία. Συνεπώς, ο τρόπος της θανάτωσης ήταν αυτός που γεννούσε μεγαλύτερο ενδιαφέρον, παρά το θύμα. Για μια ακόμα φορά, ο νεκρός, τρίτος στη σειρά, πεθαίνει με έναν τρόπο που αρμόζει σε διαπόμπευση και εξευτελισμό, παρά σε έναν απλό φόνο, ακόμα και αν επρόκειτο για ξεκαθάρισμα λογαριασμών. Ήταν φανερό ότι κάποιοι συμβολισμός κρυβόταν πίσω από όλα αυτά...

Συνεχίζεται...

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΜΝΗΜΗΣ ΤΟΥ ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΟΠΑΙΧΤΗ
ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΟΛΛΑ
(1917-1987)

Υπό την Αιγίδα του
Πανελληνίου Σωματείου Θεάτρου Σκιών

Παρασκευή 1 Δεκεμβρίου 2017, ώρα 18:30

Παρουσίαση βιβλίου:
«Οι Περιπλανήσεις ενός Καλλιτέχνη & Τα Όνειρα ενός Επαναστάτη»
του καραγκιοζοπαίχτη

Θωμά Αθ. Αγραφιώτη

Πρώτη έκδοση

σε εικονογράφηση **Αλέξανδρου και Άγγελου Αλιμπέρτη**,
Θα ακολουθήσει παράσταση με το ηρωικό δράμα του Θεάτρου Σκιών:
«**Κυρά-Φροσύνη και Αλή Πασάς**» από τον **Άγγελο Αλιμπέρτη**.

Παλαιό Πανεπιστήμιο-Μουσείο Ιστορίας
Θόλου 5, Πλάκα

Είσοδος ελεύθερη

ΒΑΦΟΠΟΥΛΕΙΟ

Κυριακή 10 Δεκεμβρίου 2017, 11 π.μ.

Παρουσιάζει

Το Θέατρο Σκιών του **Γιάννη Χατζή**
«**Της Κοκκώνας το σπίτι**»

(Διασκευή του διηγήματος του Αλ. Παπαδιαμάντη)

Το σπίτι της Κοκκώνας

Λαογραφική και ηθογραφική χριστουγεννιάτικη παράσταση, διασκευή του ομώνυμου αριστουργηματικού διηγήματος του μεγάλου της λογοτεχνίας μας Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη από τον Γιάννη Χατζή. Στα μάτια των μικρών θεατών αναβιώνει στον μπερντέ όλο εκείνο το εορταστικό κλίμα των απλών λαϊκών ανθρώπων. Οι χαρές, οι λύπες, οι προσδοκίες για τη νέα χρονιά και συνάμα οι γιορταστικές προετοιμασίες και τα κάλαντα.

Παραμονή Χριστουγέννων λοιπόν και τα μικρά παιδιά λένε τα κάλαντα. Μόνο που χρονιάρες μέρες ένα «κακό», ένας Μπαμπούλας από το ρημαδιό που ήταν το σπίτι της Κοκκώνας, έχει βάλει στο μάτι και αυτά και τους μπουναμάδες τους από τα κάλαντα.

Ο Καραγκιόζης ξεσκεπάζει το μυστήριο κι έτσι τα μικρά παιδιά χαρούμενα θα γιορτάσουν τα δικά τους Χριστούγεννα, με τα τόσα καλούδια που αγόρασαν από τους μπουναμάδες των νοικοκυραίων.

Μια πολυπρόσωπη εορταστική παράσταση του **Γιάννη Χατζή**, διανθισμένη με κάλαντα και γιορταστικά τραγούδια και ποιήματα. Όπως κάθε χρόνο έτσι και εφέτος για γούρι, οι φιγούρες των παλιών καραγκιοζοπαιχτών Θέμη και Σπύρου Καράμπαλη θα ψάλουν τα κάλαντα της Πρωτοχρονιάς, ενώ ο Άη-Βασίλης που έρχεται με το έλκηθρό του, επί τέλους, θα εκπληρώσει το τόσο «χορταστικό όνειρο» του Καραγκιόζη.

Η παράσταση θα δοθεί την **Κυριακή στις 10 Δεκεμβρίου** στις **11 π.μ.** στο **Βαφοπούλειο Πνευματικό Κέντρο** στη Θεσσαλονίκη.

Ο Καραγκιόζης του Χαρίδημου ξανά στον Πειραιά

Τα εγκαίνια της έκθεσης έργων Θεάτρου Σκιών Χαρίδημου, πραγματοποιήθηκαν την Τρίτη 21 Νοεμβρίου στον χώρο της Δημοτικής Πινακοθήκης Πειραιά (Φίλωνος 29, κτήριο Παλαιού Ταχυδρομείου). Την έκθεση διοργανώνει η Δημοτική Πινακοθήκη του Δήμου Πειραιά σε συνεργασία με τον ΟΠΑΝ.

«Η έκθεση αφορά έργα του Χρήστου Χαρίδημου, του Γιώργου

Χαρίδημου και του Σωτήρη Χαρίδημου», τα μέλη της γνωστής οικογένειας, που μεσουράνησε τόσο στις παραστάσεις, όσο και στη λαϊκή ζωγραφική του Ελληνικού Θεάτρου Σκιών από το 1910.

Στις αίθουσες της Δημοτικής Πινακοθήκης Πειραιά θα φιλοξενηθούν γνήσια εκθέματα τριών γενιών Χαρίδημων, με κυρίαρχο θέμα τον Καραγκιόζη και τους υπόλοιπους γνωστούς ήρωες των παραστάσεων, όπως ο μπάρμπα-Γιώργος, ο Χατζηαβάτης, ο Νιόνιος, ο Μορφονιός, ο Πασάς, η Βεζυροπούλα και βέβαια τα τρία μικρά Κολλητήρια.

Πρόκειται για μια πλούσια συλλογή, υπάρχουν έργα που είναι φτιαγμένα σε χαρτί από την εποχή του πολέμου, φιγούρες φτιαγμένες από χαρτόνι, από δέρμα, υπάρχουν και οι φιγούρες φτιαγμένες από ζελατίνη» αναφέρει, ενώ η έκθεση περιλαμβάνει ακόμη γελοιογραφίες, βιβλία χειρόγραφα του Σωτήρη Χαρίδημου, όπως επίσης και υλικά εκείνης της εποχής με τα οποία κατασκεύαζαν τις φιγούρες. Μάλιστα το παλαιότερο, σε ηλικία, έργο είναι από το 1909, όταν πρωτοξεκίνησε ο Χρήστος Χαρίδημος στα 14 του να ασχολείται με το Θέατρο Σκιών, ενώ το πιο σύγχρονο έργο αφορά το τώρα και αποτελεί έμπνευση του Σωτήρη Χαρίδημου.

Η έκθεση θα διαρκέσει έως τις 10 Δεκεμβρίου και θα λειτουργεί Δευτέρα έως Παρασκευή 10.00-14.00 και 17.30-21.00. Το Σάββατο και την Κυριακή 10:00 – 14:00. Η είσοδος για το κοινό είναι ελεύθερη.

Από «Α-ΤΕΧΝΩΣ» HERKO

Ο Σωτήρης Χαρίδημος και ο Πρόεδρος του Σωματείου μας Πάνος Καπετανίδης στα εγκαίνια της έκθεσης

ΤΑΞΙΔΙΑ
ΣΤΟ
ΧΡΟΝΟ

ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ «Ο ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ ΜΑΣ»

100 τεύχη πριν:

Τεύχος 18, Δεκέμβριος 2008, εξώφυλλο

ΕΚΛΟΓΕΣ ΣΤΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΜΑΣ

Στη σκιά των γεγονότων του Δεκέμβρη του 2008 και του άδικου χαμού του αείμνηστου Αλέξη Γρηγορόπουλου, «την Δευτέρα 8 Δεκέμβρη, θα συνεδρίαζε το νέο Δ.Σ. για να συγκροτηθεί σε σώμα», κάτι που τελικά πραγματοποιήθηκε αργότερα. Είχε προηγηθεί η Γενική Συνέλευση του Σαββάτου 22 Νοεμβρίου 2008, κατά την οποία «υποψήφιοι (με τη σταυροδοσία) για το Δ.Σ. ήταν: Πέτρος Γιωργανιός 12 σταυρούς, Άθως Δανέλλης 15 στ., Σοφία Θοδωροπούλου-Καλογερά 3 στ., Πάνος Καπετανίδης 14 στ., Ηλίας Καρελλάς 16 στ., Κώστας Μακρής 9 στ., Γιάννης Νταγιάκος 6 στ.».

http://www.karagkiozis.com/EFHMERIDA_DEKEMBRH_2008.pdf

Λεωφ. Ηοσειδώνος 14 & Τρίτωνος 1,
Παλιό Φάληρο
Ανοικτό: Πέμπτη, Παρασκευή, Σάββατο
και Κυριακή, 10:00 π.μ.-6:00 μ.μ.

Το νέο Μουσείο Μπενάκη Παιχνιδιών άνοιξε τις πόρτες του Ένα κάστρο γεμάτο παιχνίδια

Το Μουσείο Παιχνιδιών του Μουσείου Μπενάκη υποδέχτηκε για πρώτη φορά το κοινό στις 22 Οκτωβρίου.

Η έκθεση ξεκινάει με παιχνίδια από την αρχαιότητα και το Βυζάντιο, συνεχίζει με μια ενότητα που δείχνει τον τρόπο κατασκευής τους, ενώ σε μια μεγάλη προθήκη παντρεύονται τα αστικά με τα λαϊκά παιχνίδια, τα ευρωπαϊκά με τα ελληνικά, τα αγορίστικα με τα κοριτσίστικα. Τα παιχνίδια, σε γενικές γραμμές, παρουσιάζονται σε θεματικές ενότητες: κούκλες μόδας, κατασκευές, κούκλες με παραδοσιακές φορεσιές, μηχανικά και οπτικά παιχνίδια, παραγωγή παιχνιδιού σε ευρωπαϊκά και ελληνικά εργαστήρια και εργοστάσια, στρατιωτικά, τρενάκια, πανηγυριώτικα παιχνίδια, χάρτινο

θέατρο, κουκλοθέατρο, **Θέατρο Σκιών**, κυρίως με φιγούρες του **Παύλου Μαρμαρά** (ψευδώνυμο **Επτανήσιος**), εθμικά παιχνίδια, γέννα, ανατροφή, πρώτα παιχνίδια, σχολικά, παιχνίδια από μακρινές χώρες. Στις αίθουσες, υπάρχουν και παιχνίδια, τα οποία οι μικροί, αλλά και οι μεγάλοι επισκέπτες, μπορούν να περιεργαστούν, όπως το εντυπωσιακό κουκλόσπιτο των αρχών του εικοστού αιώνα, στο παιδικό δωμάτιο του οποίου κοιμούνται τρίδυμα μωρά, ενώ έχουν δημιουργηθεί και τρία διαδραστικά παιχνίδια, εμπνευσμένα από εκθέματα του μουσείου, που απευθύνονται σε μικρότερα παιδιά. Η περιήγηση στον Πύργο Κουλούρα θέλει το χρόνο της, καθώς το βλέμμα σταματά συχνά στην κουζίνα του 1900, που λειτουργούσε με ατμό, στις μηχανικές κούκλες, στο peer show του 1830, στη βιτρίνα της βασίλισσας Όλγας με τις αυθεντικές πορσελάνινες μινιατούρες, στο τεράστιο πολεμικό καράβι για τα κάλαντα από ξύλο, λευκοσίδηρο και πλαστικό, που μας ταξιδεύει στην Χίο του 1960, αλλά και σε πολύ πιο «ταπεινές» κατασκευές, σαν τα κλουβιά για τα τζιτζίκια και το «μάτι του διαβόλου», φτιαγμένο από ένα ξύλινο καρουλάκι, με ένα μικρό κομμάτι καθρέφτη στην άκρη του, ώστε να «επιστρέφει» το βλέμμα όποιου κοιτάζει μέσα.

Πηγή: www.lifo.gr

ΚΑΝΟΝΕΣ ΠΡΟΦΟΡΑΣ

Στην Ελληνική γλώσσα, δεν υπάρχουν τα **G, B, D**.

Τα δύο **γ (γγ)**, στην αρχή της λέξης, προφέρονται όπως το γερμανικό **G**, δηλαδή ήχος καθαρός, χωρίς να προηγείται κανένας άλλος ήχος, πριν από αυτό.

Στη μέση της λέξης, πριν από τον ήχο **G**, ακούγεται ο ήχος του **v**, π.χ., γγιάζω -γιαζώ, γγίξιμο γίξιμο / άγγελος άνγελος, φεγγάρι φενγάρι.

Το **(γκ)**, στην αρχή της λέξης, προφέρεται όπως το γερμανικό **G**, δηλαδή ήχος καθαρός, χωρίς να προηγείται κανένας άλλος ήχος, πριν από αυτό. Στη μέση της λέξης, πριν από τον ήχο του **G**, ακούγεται ο ήχος του **v**, π.χ., Γκιώνης γιώνης / αγκαλιά ανγαλιά.

Όταν το **(γκ)** ή το **(γγ)** υπάρχουν σε δύο διαδοχικές συλλαβές, τότε το **(γκ)** ή το **(γγ)** της συλλαβής, που βρίσκεται στη μέση της λέξης, προφέρεται καθαρό **G**, χωρίς τον ήχο του **v**, πριν από αυτό, π.χ., γκάγγαρος γάγαρος.

Όταν το **(γκ)** ή το **(γγ)** υπάρχουν στη μέση της λέξης και η λέξη αυτή είναι ο αόριστος ή ο παρατατικός ρήματος που αρχίζει από **(γκ)** ή **(γγ)**, τότε προφέρεται καθαρό **g**, χωρίς τον ήχο του **v**, πριν από αυτό, π.χ., γγιάζω έγγιαζα - έγιαζα / γκαρίζω εγκάριζα - εγάριζα.

Όταν έχουμε μια σύνθετη λέξη και η αρχή του δευτέρου συνθετικού είναι το **(γκ)** ή **(γγ)**, τότε προφέρεται καθαρό **g**, χωρίς τον ήχο του **v**, πριν από αυτό, π.χ., ξαναγγιάζω ξαναγιαζώ.

Τα ίδια ακριβώς ισχύουν για το **(ντ)** και το **(μπ)**, μόνο που πριν από τον ήχο του **(γγ)**, **(γκ)** και **(ντ)**, ακούγεται ο ήχος του **v**, ενώ πριν από το **(μπ)**, ακούγεται ο ήχος του **μ**.

Το **(σ)** στην αρχή ή στη μέση μιας λέξης, όταν ακολουθείται από **β, γ, δ, λ, μ, ν, ρ, γκ, μπ, ντ, τζ**, καθώς και το τελικό **ς** μιας λέξης, όταν η επόμενη αρχίζει από τους παραπάνω φθόγγους, γίνεται **ζ**.

Η λήγουσα **ια**, μετά τα σύμφωνα **β, δ, ζ, ρ, μπ, ντ, τζ**, γίνεται για, π.χ., σκλαβιά, πόδια, μαγαζιά, χέρια, κουμπιά, δόντια, νεράντζια.

Μετά τα σύμφωνα **θ, ξ, β, τ, φ, ψ, τσ**, γίνεται χια, π.χ., στήθια, ρουφηξιά, πάπια, κρασιά, χαρτιά, ράφια, ανιψιά, παπούτσια. Μετά το σύμφωνο **μ**, γίνεται, π.χ., λάμια.

Το τελικό **ν** των λέξεων μην, σαν, πριν, δεν, αν, τον, την, στον, στην, μεταβάλλει το αρχικό **κ** της επόμενης λέξης σε **g** και το ίδιο ακούγεται ελαφρά, πριν από το **g**, π.χ., τον καλό - τον galό.

Το αρχικό **π** της επόμενης λέξης σε **b** και το ίδιο ακούγεται ελαφρά, πριν από το **b**, π.χ., δεν παύω δενbaύω.

Το αρχικό **τ** της επόμενης λέξης σε **d** και το ίδιο ακούγεται ελαφρά, πριν από το **d**, π.χ., σαν τότε σανdότε.

Το αρχικό **ξ** της επόμενης λέξης σε **ρζ** και το ίδιο ακούγεται ελαφρά, πριν το **gζ**, π.χ., δεν ξέρω δενgζέρω.

Το αρχικό **ψ** της επόμενης λέξης σε **bζ** και το ίδιο ακούγεται ελαφρά, πριν από το **bζ**, π.χ., στην ψάθα - στηνbζάθα.

4. Τα **εγκλιτικά** διατηρούν τον τόνο τους, όταν βρίσκονται στην αρχή της προτάσεως ή μετά από σημείο στίξεως.

ΧΑΣΜΩΔΙΑ

Όταν μιλάμε, συχνά παρουσιάζονται κοντά-κοντά δύο φωνήεντα, που ανήκουν σε δύο γειτονικές συλλαβές. Το φαινόμενο αυτό ονομάζεται «Χασμωδία».

Παρουσιάζεται μέσα στην ίδια λέξη και λέγεται εσωτερική χασμωδία ή ανάμεσα σε δυο γειτονικές λέξεις, όταν η πρώτη τελειώνει σε φωνήεν και η δεύτερη αρχίζει από φωνήεν και λέγεται εξωτερική χασμωδία.

Η εξωτερική **χασμωδία** είναι συχνότερη. Τα γειτονικά αυτά φωνήεντα παθαίνουν μεταβολές, ανάλογα με τη δύναμη των φωνηέντων.

Το πιο δυνατό είναι το α, ακολουθούν τα: ο, (ω), ου, ε, ι (η, υ, ει, οι, υι).

Οι μεταβολές αυτές είναι:

1. Συνεκφώνηση, π.χ., ελεεινός, κακοαναθρεμμένος, προφέρονται σαν δίφθογγοι.
2. Συνίληση, π.χ., βοήθεια, προφέρονται σαν καταχρηστικοί δίφθογγοι.
3. Συναλοιφή.
 - α. Συναίρεση, π.χ., ακούουν ακούν.
 - β. Έκθλιψη, π.χ., τα αυτιά - τ' αυτιά, χάνεται το τελικό της προηγούμενης.
 - γ. Αφαίρεση, π.χ., που είναι - πού 'ναι, χάνεται το αρχικό της επόμενης.
 - δ. Κράση, π.χ., που έχει - πο 'χει, χάνονται και το τελικό της προηγούμενης και το αρχικό της επόμενης και εμφανίζεται ένα καινούριο.

ΠΡΟΣΩΔΙΑ

Στην νέα ελληνική γλώσσα προσωδία δεν υπάρχει. Δεν μπορούμε να πούμε πως ο άλφα ή ο βήτα φθόγγος είναι μακρός ή βραχύς ή ότι μπρος ή ανάμεσα από τούτους ή εκείνους τους φθόγγους γίνεται άλλοτε μακρός και άλλοτε βραχύς. Αυτό γινόταν μόνο στα αρχαία ελληνικά. Κάθε συλλαβή στο περπάτημα του προφορικού λόγου παίρνει ένα χρόνο.

Το αρχικό **τσ** της επόμενης λέξης σε **τς** και το ίδιο ακούγεται ελαφρά πριν από **τς**, π.χ. **τον τσάρο τοντζάρο**.

Το γ πριν από το ξ και το χ, προφέρεται σαν **υ** π.χ. άγχος **άνχος** / λυγξ - **λύνξ**.

Τα **κ, γ, χ** όταν συνταιριάζονται με τους φθόγγους **ε** και **ι** δέχονται ανάμεσα ένα **ι** π.χ. καιρός **κ(ι)αιρός**, γέρος **γ(ι)έρος** χ(ι)ήνα.

Οι γλωσσικοί-φατνιακοί φθόγγοι **λ, ν** όταν συνταιριάζονται με τις διφθόγγους **ια, ιε, ιοι, ιο,**

ιου προφέρονται **ουρανικά**.

Το **τς** και στην αρχή και στη μέση της λέξης προφέρεται καθαρό χωρίς να μπαίνει πριν απ' αυτό κανένας άλλος ήχος. Προφέρεται με **μ** ή **ν** πριν απ' αυτό μόνο όταν γράφεται π.χ. **παντζούρι, τζαμτζής**.

Το **μπ** παραμένει στη μέση της λέξης **b** καθαρό όταν συνταιριάζεται με το **λ** ή το **ρ** π.χ. άλμπουρο, γαρμπής.

Το **τ** μετατρέπεται σε **d** όταν πριν απ' αυτό υπάρχει το ναν ακόμα και όταν δεν γράφεται το ν. Να το πεις **νανδοπείς** / Ναν το πεις.

Στις προθέσεις εν και συν όταν ενώνονται με λέξη που αρχίζει από **γ** το **ν** γίνεται και αυτό **γ** και άλλοτε προφέρεται σαν (γγ) και ισχύει ό,τι ισχύει για το (γγ) στη μέση της λέξης όπως στις λέξεις εγγονός **ενγονός** συγγενής **συνγενής** και άλλοτε προφέρεται σαν **ν** όπως στις λέξεις συγγραφέας **συνγραφέας** εγγραφή **ενγραφή**, σύγγαμβρος **σύνγαμβρος** έγγαμος **ένγαμος**.

Όταν ενώνεται με λέξη που αρχίζει από **χ** το **ν** γράφεται **γ** και προφέρεται πάντα σαν **ν** π.χ. συν χαίρω συχαίρω **συνχαίρω**.

Τα δύο όμοια σύμφωνα στη μέση της λέξης προέρχονται από αφορμές που τώρα έχουν ατονήσει όπως στις λέξεις Σάββατο, κρεβάτι, φύλλο κλπ. ή από τη σύνθεση του **ευ** με λέξη που αρχίζει από **β** ή **φ** όπως **εύβατος** ή **ευφωνία** ή από την σύνθεση των προθέσεων **συν** και **εν** με λέξη που αρχίζει από υγρό σύμφωνο **λ, μ, ν, ρ** και μεταβάλλει το τελικό **ν** του **συν** ή του **εν** σε όμοιό του. Επίσης από τη σύνθεση του **εκ** με λέξη που αρχίζει από **κ** π.χ. εκκολάπτω, εκκαθάριση, εκκρούω.

Τα όμοια σύμφωνα στη μέση της λέξης προφέρονται σαν ένα. Επανάληψη του ίδιου όμως συμφώνου έχουμε όταν μία λέξη τελειώνει σε **ν, σ, κ, ρ** και η επόμενη αρχίζει από το ίδιο σύμφωνο π.χ. των νηστειών, ο γαρ ρήτωρ, εκ Κύμης, της σάρκας σ' αυτή την περίπτωση ο όμοιος φθόγγος επαναλαμβάνεται. Οι ξένες λέξεις ακόμα και οι ελληνοποιημένες διατηρούν την τοπική προφορά τους.

ΣΗΜΕΙΑ ΣΤΙΞΕΩΣ

Όταν μιλάμε σταματάμε κατά το νόημα ή για να αναπνεύσουμε, άλλοτε λιγότερο, άλλοτε περισσότερο. Άλλοτε υψώνουμε, ή χαμηλώνουμε, ή χρωματίζουμε τη φωνή μας για να ρωτήσουμε,

για να εκφράσουμε το θαυμασμό μας ή τη χαρά μας ή τη λύπη μας κλπ..

Για να παραστήσουμε όλες αυτές τις μεταβολές χρησιμοποιούμε τα σημεία στίξεως. Αυτά μας δείχνουν πού και πόσο πρέπει να σταματάμε. Είναι τα εξής: τελεία, άνω τελεία, κόμμα, ερωτηματικό, θαυμαστικό, διπλή τελεία, παρένθεση, αποσιωπητικά, παύλα, εισαγωγικά. Κόμμα: μικρό σταμάτημα στο λόγο για να εξυπηρετούμε την αναπνοή, αλλά και για να χρωματίσουμε ανάλογα την επόμενη φράση. Η διάρκειά του ελάχιστη όσο μια γρήγορη και αθόρυβη εισπνοή.

Άνω τελεία: Χωρίζει δύο μέρη μιας περιόδου, διακόπτεται για λίγο η ροή του λόγου (*σχεδόν διπλάσια από ό,τι στο κόμμα*), κατεβάζουμε λίγο τον τόνο της τελευταίας συλλαβής.

Τελεία: Η διάρκεια της παύσης κατά την τελεία είναι **τριπλάσια** από εκείνη του κόμματος.

Το σταμάτημα του ομιλητή να φαίνεται φυσιολογικό και **να μην αφήνει εκκρεμότητα**.

Οι δύο τελείες: Κάτι ανάμεσα από ένα

κόμμα και μια άνω τελεία με μια εσώτερη τάση για ολοκληρωμένη **συνέχιση και τέλος**.

Τα αποσιωπητικά: Η τελευταία λέξη πριν τα αποσιωπητικά θα πρέπει να ειπωθεί **σαν ξεκρέμαστη**.

Η παρένθεση: Οι παρεντιθέμενες φράσεις τονίζονται χαμηλότερα από τον άλλο λόγο που προηγείται ή ακολουθεί και συνήθως τον **επεξηγούν** ή τον **συμπληρώνουν**.

Τα «---» εισαγωγικά: Τα λόγια που περικλείονται μέσα στα εισαγωγικά πρέπει να **διαφέρουν κατά το ρυθμό, κατά την ένταση, κατά τον τόνο**.

Η διπλή παύλα: Απομονώνεται ένα μέρος από τη φράση το οποίο σε αντίθεση με την παρένθεση λέγεται **εντονότερα από τα προηγούμενα**.

Το ερωτηματικό: Τονίζουμε κυρίως το **ερωτηματικό μόριο**, ή **αν** έχουμε απανωτές ερωτήσεις **θα τονιστεί το ρήμα** της φράσης ή το **ουσιαστικό** κλπ.. **Δεν** πρέπει το **βάρος** της ερώτησης να πέφτει στην **τελευταία λέξη** ή **συλλαβή** της φράσης.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

ΔΩΡΙΣΤΕ ΜΙΑ ΦΙΓΟΥΡΑ

σαν συλλεκτική

στο αρχείο του Σωματείου.

Όσα μέλη ή φίλοι του Σωματείου, έχουν την ικανότητα να κατασκευάζουν φιγούρες, σκηνικά, ρεκλάμες ή έχουν στην κατοχή τους υλικό σχετικό με το Θέατρο Σκιών (συλλεκτικό ή καινούργιας κατασκευής), καλούνται να ενισχύσουν το Ιστορικό Αρχείο του Σωματείου, κάνοντας μια τέτοια δωρεά.

(Από το Δ.Σ. και το Κ.Σ. του Πανελλ. Σωμ. Θεάτρου Σκιών)

ΠΡΟΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ
ΕΚ ΤΟΥ «ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟΥ
ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΣΚΙΩΝ ΚΑΙ ΚΟΥΚΛΟΘΕΑΤΡΟΥ»
ΤΑΣΟΥ ΚΟΥΖΑΡΟΥ
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΗ ΘΕΑΤΡΟΥ ΣΚΙΩΝ - ΦΙΛΟΛΟΓΟΥ

1938 «Ο ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ ΣΤΗ ΣΕΛΗΝΗ»
«ΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ
ΚΑΙ Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΤΩΝ ΑΣΤΡΩΝ
ΠΑΤΡΩΝ ΚΑΙ ΑΙΓΙΟΥ»

Το έτος **1938** δεν αποτελεί ορόσημο στην ιστορία του Θ.Σ. μόνο διότι οι καραγκιοζοπαίκτες συνταξιοδοτήθηκαν, αφού η τέχνη τους αναγνωρίστηκε και επισήμως ως ένα τέλειο θεατρικό είδος, αλλά και διότι για πρώτη φορά τέθηκε έντονα και επιτακτικά το ζήτημα της προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας και των πνευματικών δικαιωμάτων των δημιουργών καλλιτεχνών του Θ.Σ. είτε αφορά τη συγγραφή παραστάσεων είτε την κατασκευή φιγούρων και σκηνικών κ.ά, δημιουργημάτων που ως τότε ήσαν ακατοχύρωτα.

Ιδού, λοιπόν, συνάδελφοι και φίλοι αναγνώστες και αναγνώστριες, πώς ξέσπασε ένας πραγματικός **«Πόλεμος αστέρων» α' μεγέθους του Θ.Σ.** με επίκεντρο την Πάτρα και το Αίγιο, όπως τον διασώζει στις σελίδες του ο **ΝΕΟΛΟΓΟΣ** των Πατρών.

Την καλοκαιρινή σαιζόν του **1938** ήδη από την Κυριακή της Πρωτομαγιάς μονοπωλούν την ψυχαγωγία των Πατρικών δύο **Super Nova** του Καραγκιόζη: Ο **Ντίνος Θεοδωρόπουλος, ο Αμερικάνος**, στη Ταράτσα του **Μαρούδα** και ο **Ανδρέας Βουτσινάς** εις το **Αθήναιον**. Ήδη ο Ντίνος την Πέμπτη 16η Ιουνίου δίδει **«το ταξίδι στη Σελήνη»**. Με εξασφαλισμένη την απόλυτη κυριαρχία στο στερέωμα της πατρινής ψυχαγωγίας, Θεοδωρόπουλος και Βουτσινάς αμιλλώνται σε εντυπωσιακές παραστάσεις του παλαιότερου αλλά και νεότερου ρεπερτορίου του Καραγκιόζη.

Και ξαφνικά φθάνουν τα: **ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟ ΑΙΓΙΟΝ** το Σάββατο της 9ης Ιουλίου 1938

- «...ικανοποιητικώτερος δια την κίνησιν του φαίνεται ο φίλος διευθυντής του Θεάτρου των Σκιών ο γνωστότατος εις την Ελλάδα Καραγκιοζοπαίκτης συμπολίτης κ **Βασίλαρος**. Εγκαταστήσας την σκηνήν των χαρτίνων ηρώων της σκιάς εις την δροσόλουστον ταράτσαν **«Πέργκολα»** (εγγύς της κεντρικής πλατείας Αγίας Λαύρας) συγκεντρώνει κάθε βράδυ εκεί αρκετόν κόσμον και τον διασκεδάζει κατά τον επιτυχή τρόπον που γνωρίζει ο αμίμητος Βασίλαρος, ώστε, να προκαλή αυθόρμητον τον γέλωτα, με τα ανεκδιήγητα αστεία του Καραγκιόζη του».

Φώτο 1

Παρά την ανατολή του νέου αστέρα του Αιγίου τίποτε δεν θα διατάρασσε το «στερέωμα της Καλλιτεχνίας» αν αυτός δεν παραβίαζε «την κοσμική τάξη» αναγγέλοντας μέσα από τον **ΝΕΟΛΟΓΟ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ** την Πέμπτη 11η Αυγούστου 1938 στη 2η σελίδα.

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟ ΑΙΓΙΟΝ

- Ο **Βασίλαρος** (φώτο 1) στο Αίγιον. Η δροσόλουστος ταρατάσα της «Πέργκολας» κάθε βράδυ γεμίζει από το φιλοθεάμον κοινόν που πάει να παρακολουθήσει τις ωραίες σατυρικές παραστάσεις του καλλιτέχνου του Θεάτρου Σκιών κ. Βασίλαρου, όστις έχει εργασθή δια την εξέλιξιν του λαϊκού αυτού θεάματος, καινοτόμων και εισάγων νέα ωραιότατα στοιχεία. Ούτω διασκενάζει κωμωδίας, συνθέτει εξυπνότατες μικρές επιθεωρήσεις, με σατυρικά νούμερα τοπικού χρώματος και γενικωτέρου ακόμη. Το εσπέρας της προσεχούς Πέμπτης αναβιβάζει τη κωμωδίαν του κ. Μαργαρίτη «**Ο Καραγκιόζης στη σελήνη**» που είναι και τιμητική του Αιγιέως αυτού καλλιτέχνου των σκιών. Ο κόσμος ασφαλώς που τόσο τον αγαπά, θα παρακολουθήση και την νέαν του αυτή παράστασιν».

Ανταποκριτής

Η τόσο απροκάλυπτη αλλά και προκλητική προσπάθεια σφετερισμού του πνευματικού δημιουργήματος του Ντίνου Θεοδωρόπουλου «Ο Καραγκιόζης στη Σελήνη» από τον Βασίλαρο εξήγειρε την δικαία αγανάκτηση του τυπικώτατου σ' αυτά τα ζητήματα Θεοδωρόπουλου: «σήκωσε το Γάντι» και εξαπέλυσε μια κλιμακούμενη και εντεινόμενη επίθεση δια του τύπου κατά του Βασίλαρου. Όμως παρά τη σύγκρουση, όπως διαπιστώνουμε μέσα από τα δημοσιεύματα, οι αντίδικοι διατηρούν τους κανόνες της καλής συμπεριφοράς, την ευκοσμία και την ευπρέπεια, δεν εκτροχιάζονται σε ύβρεις και χυδαίους χαρακτηρισμούς. Τα «μόνα όπλα» που χρησιμοποιούν κατά του συναδέλφου είναι η ειρωνεία, ο σαρκασμός και το επιτιμητικό ύφος του λόγου, ευφυολογήματα και τίποτε άλλο!

Το πρώτο που αντιδρά κατά του Βασίλαρου, τασσόμενο με το μέρος του Θεοδωρόπουλου και της αλήθειας, είναι το καραγκιοζόφιλο κοινό των Πατρών, όπως μαρτυρεί το φύλλο του ΝΕΟΛΟΓΟΥ της Τετάρτης 17ης Αυγούστου 1938, σελ. 4.

«Ο ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ ΣΤΗ ΣΕΛΗΝΗ»

- Στο φύλλο της περασμένης Πέμπτης του ΝΕΟΛΟΓΟΥ είδαμε να ρεκλαμάρη ο εν Αιγίω Καραγκιοζοπαίκτης Βασίλαρος, ότι πρόκειται να παίξη το νέον έργον του νέου συγγραφέως Μαργαρίτη, ο «Καραγκιόζης στη Σελήνη» και ότι τούτο πρόκειται να ανέλθη δια πρώτην φορά στη σκηνή. Επειδή το έργον αυτό ζαίρουμε ότι είνε έργο του Καραγκιοζοπαίκτη κ. Ντίνου Θεοδωρόπουλου, όστις συμφώνως τω νόμω περί πνευματικής ιδιοκτησίας κατέθεσε τούτο εις το Υπουργείον και το παίζει ο ίδιος από του έτους 1930 συχνότατα ενταύθα και αλλαχού, απορούμεν πώς είνε δυνατόν να συγγραφή υπό του κ. Μαργαρίτη έργον υπό τον άνω τίτλον και να παρουσιάζεται από τον κ. Βασίλαρον ως νέον, αφού ούτε τοιούτον είνε αλλά και το παίξιμό του απαγορεύεται άνευ της αδείας του συγγραφέως κ. Θεοδωρόπουλου, και εβγάλαμε το συμπέρασμα ότι ο Καραγκιόζης του Βασίλαρου θα μεταβή εις άλλην Σελήνην.

Πάτριαι 13 Αυγούστου 1938

Οι παραστάντες μάρτυρες των από του 1930 ταξιδίων του Καραγκιόζη στη Σελήνη. Ιωάννης Β. Λαμπριανίδης, Απόστολος Δ. Δημακόπουλος, Διονύσιος Κ. Αλεξόπουλος, Ανδρέας Φωτόπουλος, Αλέκος Φωτόπουλος, Κωνσταντίνος Φωτόπουλος, Διονύσιος Αργυρόπουλος, Γεώργιος Βασιλείου, Δημήτριος Βασιλείου, Άγγελος Χάρμας, Νικόλαος Χάρμας, Διονύσιος Σαρμάς, Διονύσιος Τριανταφυλλόπουλος, Θ. Φραγκογιαννόπουλος.

Ο Βασίλαρος, βέβαια, δεν έμεινε με σταυρωμένα τα χέρια και άμεσα ανταπάντησε για να υπερασπιστεί το «δίκιο του», αλλά και την αξιοπρέπείά του. Την Παρασκευή, λοιπόν, 19 Αυγούστου του 1938 αντεπιτίθεται με επιστολή του:

«ΠΕΡΙ ΤΟ ΘΕΑΤΡΟΝ ΤΩΝ ΣΚΙΩΝ»

«Ο ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ ΣΤΟ ΦΕΓΓΑΡΙ»

-Ο αγαπητός και καλός μου συνάδελφος κ. Ντίνος Θεοδωρόπουλος δεν γνωρίζει φαίνεται πως αρκούν: «δύο να μαρτυρήσουν, για να

Φώτο 2

κρεμάσουν ένα», όπως λέει η λαϊκή παροιμία. Αλλιώς δεν θα έπρεπε να επιστρατεύση χωρίς λόγο 15 πολίτες των Πατρών, οι οποίοι μ'ένα δημοσίευσμά τους στο ΝΕΟΛΟΓΟ (Τετάρτη 17 τρέχοντος μηνός) είχαν το θλιβερό θάρρος να βεβαιώσουν ότι η κωμωδία «Ο Καραγκιόζης στη Σελήνη» - που για πρώτη φορά την έπαιζα στο Αίγιο προ ημερών (φώτο 2) – δεν είναι, τάχα, έργο δικό μου αλλά είναι «έργο πρωτότυπο και αποκλειστικό» του κ. Ντίνου Θεοδωρόπουλου. Ωστόσο, όμως, έστω και με το θόρυβο των δεκαπέντε αυτών φωνών, προσπαθεί άδικα ο συμπαθητικός μου συνάδελφος να πείση το κοινό. Κανείς δεν πρόκειται και δεν είναι δυνατόν να το πιστέψει, γιατί οι ισχυρισμοί του είναι άδικοι και αστείοι. «Ο Καραγκιόζης στη Σελήνη», όπως το έπαιζα εγώ είναι έργο εντελώς πρωτότυπο, το έχω συνθέσει από το φίλο συγγραφέα κ. Μιχ. Μαργαρίτη, ο οποίος χωρίς να έχω υπ' όψει του το ανάλογο – αν υπάρχει αληθινά – «έργο» του κ. Ντίνου Θεοδωρόπουλου, έγραψε ένα πολύ ενδιαφέρον και σ' επιστημονική βάση στηριγμένο και έξυπνο κωμικό έργο, με γνώσι βαθείας σκηνικής οικονομίας, με λεπτή αντίληψιν και τεχνική δράσι και συγχρονισμένο θέμα, με πράγματα δηλαδή και συγγραφικά προτερήματα τέτοια, προς τα οποία ο κ. Ντίνος Θεοδωρόπουλος, δεν μπορεί βέβαια να έχει σχέση. Αλλά επειδή «τα πολλά λόγια είναι φτώχεια» έχω ν' απαντήσω τελικά στον κ. συνάδελφο των Πατρών ότι, αν θέλη, είμαι πρόθυμος κατά οποιονδήποτε τρόπο να παραβάλουμε τα κείμενα του δικού του «έργου» και της δικής μου κωμωδίας «Ο Καραγκιόζης στη Σελήνη», οπότε θ' αποδειχθεί το άδικο του κ. Θεοδωρόπουλου και το δίκαιο το δικό μου. Συμπληρωματικά έχω να πληροφορήσω τον συνάδελφόν μου, πως ανάλογες κωμωδίες με τον ίδιο τίτλο «Ο Καραγκιόζης στη Σελήνη» ή ο «Καραγκιόζης στο Φεγγάρι» παίζουν σχεδόν όλοι οι Καραγκιοζοπαίκτες ιδίως των Αθηνών, ώστε ας σπύση αμέσως ο κ. Ντίνος Θεοδωρόπουλος να εισπράξει τα ποσοστά της «Πνευματικής ιδιοκτησίας του»..!

Ταύτα δια την αλήθειαν

Αίγιον 18-8-1938

Βασίλαρος

Η πρόκληση ήταν πολύ μεγάλη – ανάλογη του καλλιτεχνικού εκτοπίσματος του Βασίλαρου – και δεν μπορούσε να μείνει αναπάντητη, έτσι δέχθηκε συνδυασμένα πυρά τόσο από τον Βουτσινά όσο και από τον Ντίνο. Την Κυριακή 21 Αυγούστου 1938 ο ΝΕΟΛΟΓΟΣ δημοσιεύει στην 4η σελίδα την παρακάτω επιστολή.

ΓΥΡΩ ΑΠ' ΤΗ ΣΕΛΗΝΗ

Ανοικτή επιστολή δια τον από 18-8-38 δημοσιεύσαντα εις τον «Νεολόγο Πατρών»

Καραγκιοζοπαίκτη κ. Β. Βασίλαρον.

-Αυπούμαι καθ' υπερβολήν κ. συνάδελφε διά το θάρρος όπερ ελάβατε λέγοντες εις το κοινόν ότι το έργο «Ο Καραγκιόζης στην Σελήνη» είναι έργον πρωτότυπον και ότι ως καινοτόμος το ανεβιβάσατε επι σκηνής και ότι τάχα το έγραψε κάποιος κ. Μαργαρίτης. Και εγώ δια να αποδειχθή το δίκαιον σας απαντώ, ότι όχι μόνον το έργον αυτό εγράφη και επαίχθη από τον συνάδελφον **κ.Θεοδωρόπουλον**, αλλά και τα παιζόμενα παρ' υμών έργα: «Το λάβαρον», «Το ναυάγιον της πτωχής Μαρίας», «Ο Μαρμαρωμένος Βασιλιάς», «Η κρεμάλα του Πατριάρχου», «Ο Σταυραητός του Ολύμπου» και «Ερως - θρησκεία» ανήκουν εις τον συνάδελφον κ. Θεοδωρόπουλον και παίζονται υπ' αυτού από το **1930**. Ας αφήσωμεν το έργον «Λόντος και Ζαΐμης» το οποίον έπαιζεν ο κ. Θεοδωρόπουλος δια πρώτην φοράν το παρελθόν θέρος (1937) και το οποίον υμείς ισχυρίζεσθε ότι μετά κόπων και μόχθων επετύχατε να το παίξετε δια πρώτην φοράν εφέτος, ταύτα δια την αλήθειαν. Όλα δε τα ανωτέρω έργα κ. συνάδελφε είναι με δίχως μαργαρίτην.

Ανδρέας Βουτσινάς (φώτο 3)

Καραγκιοζοπαίκτης

Φώτο 3

Φώτο 4

Και στο «πυρ ομαδόν», ακολουθεί ο Ντίνος Θεοδωρόπουλος.

«Ο ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ ΣΤΗ ΣΕΛΗΝΗ»

-Ο συνάδελφός μου κ. Βασίλαρος επιθυμών προφανώς να επιδείξη πνεύμα και πρωτοτυπίαν περί το θέατρον σκιών, έλαβε την καλωσύνην να διαφωτίση το κοινόν ότι το έργον «Ο Καραγκιόζης στη Σελήνη» είναι έργον του. Αμφιβάλλω αν υπάρχη τοιούτος συγγραφεύς κ. Μιχ. Μαργαρίτης, χωρίς ασφαλώς, να γνωρίζη ότι ο υποφαινόμενος, το έργον τούτο αναβιβάζη επί σκηνής από του έτους **1930** και ότι τούτο είναι αποκλειστική πνευματική μου ιδιοκτησία. Προς άρσιν πάσης αμφιβολίας και επειδή όπως πολύ ορθά συνιστά ο κ. συνάδελφός μου ότι «τα πολλά λόγια είναι πτώχεια» παραπέμπω τούτον ως και πάντα αμφιβάλλοντα εις το Καραγκιοζόφιλον κοινόν δια να πληροφορηθή την πραγματικήν αλήθειαν.

Ντίνος Θεοδωρόπουλος (φώτο 4)

Μετά την κορύφωση της «σύγκρουσης» καταλάγιασε σιγά-σιγά η αντιπαράθεση που σίγουρα έβλαπτε και τις δύο «πλευρές». Εξάλλου, αν και έφθανε στο τέλος της η καλοκαιρινή σαιζόν, αμέσως ακολουθούσε

η φθινοπωρινή και χειμερινή σε νέα στέκια και ατέλειωτες παραστάσεις μέχρι και αυτό το Σάββατο 31 Δεκεμβρίου 1938.

Φίλοι και φίλες, πέραν των πολυτιμότεων ιστορικών ντοκουμέντων για το Θ.Σ., από τα εκτεθέντα δημοσιεύματα αντλούμε και διαπιστώσεις για το ήθος των ανδρών. Οφείλουμε δε να συναγάγουμε διδακτικά συμπεράσματα χρήσιμα για τη διαχείριση του πνευματικού-καλλιτεχνικού πλούτου, που μας κληροδοτήθηκε. Διότι κανείς μας «δεν ανακάλυψε την Αμερική» και «εκ του μηδενός μηδέν»! Όλοι μας κάπου πατάμε.

Ο «κοινός νους», επομένως, επιβάλλει: την ευγένεια, ευπρέπεια και κοσμιότητα, ακόμη και στις δυσκολότερες στιγμές αντιπαράθεσης μεταξύ συναδέλφων.

Το σεβασμό στην κοινή «καλλιτεχνική κληρονομιά μας», αποδίδοντας πάντα «τα του καίσαρος τω καίσαρι», και διαχειριζόμενοι τα όποια εργαλεία του παρελθόντος με απόλυτη θρησκευτική ευλάβεια και όχι με αρπακτική διάθεση.

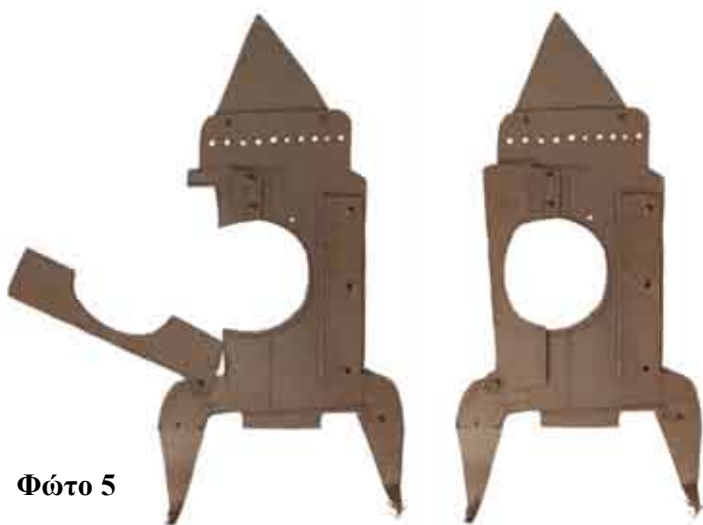
Και τέλος την αναγνώριση «της πνευματικής ιδιοκτησίας» κάθε νέου ή παλαιότερου δημιουργήματος, η οποία δεν αίρεται, έστω και αν το κατέχει κανείς έχοντας καταβάλλει το όποιο χρηματικό αντίτιμο. Είναι ιδιοκτήτης της υλικής υποστάσεως του καλλιτεχνήματος, αλλά όχι και του πλέγματος των ιδεών που αυτό εκφράζει και οι οποίες ιδέες πήγασαν από τον δημιουργό του.

Κι' αν απορείτε, φίλοι και φίλες, για το ποιος από τους δύο, ο Θεοδωρόπουλος ή ο Βασίλαρος είχε δίκιο, να τι λέει το Χρονολόγιο: **ΝΕΟΛΟΓΟΣ ΠΑΤΡΩΝ 1931, ΘΕΑΤΡΟΝ ΑΧΙΛΛΕΙΟΝ (ΥΨΗΛΑ ΑΛΩΝΙΑ)** Καραγκιοζοπαίκτης Ντίνος Θεοδωρόπουλος, Κυριακή 2α Αυγούστου: Σήμερα ο «Ο Καραγκιόζης εις την Σελήνην» (φώτο 5). **Ήταν η 63η παράσταση** του Θεοδωρόπουλου στο Αχιλλείον εκείνη την καλοκαιρινή σαιζόν.

Τάσος Κούζαρος

ΛΕΖΑΝΤΕΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ

1. Βασίλης Ανδρικόπουλος – Βασίλαρος (Ο κόσμος του Καραγκιόζη σκηνικά 1977 σελ. 13)
2. Ο Καραγκιόζης Αστροναύτης (Ο κόσμος του Καραγκιόζη φιγούρες σελ. 34)
3. Ανδρέας Βουτσινάς (Καραγκιόζης ο πρόσφυγας σελ. 396)
4. Κωνσταντίνος Θεοδωρόπουλος – Ο Αμερικάνος (Ο κόσμος του Καραγκιόζη σκηνικά 1977 σελ. 13)
5. Ο Πύραυλος του Σπύρου Καράμπαλη (Από το αρχείο Πανελληνίου Σωματείου Θεάτρου Σκιών)

Φώτο 5

Ο «μπάρμπας» του Καραγκιόζη γίνεται 120 ετών

Ο αγαπημένος «μπάρμπας» του Καραγκιόζη γίνεται 120 ετών, παραμένοντας πιο επίκαιρος από ποτέ, αφού εισήχθη στο Θέατρο Σκιών, με σκοπό να ταράξει στις καρπαζιές, τόσο τους φουστανελάδες, όσο και τους φρακοφορεμένους.

Γεννήθηκε το 1897, σε μια χρονιά δύσκολη. Είναι η χρονιά του «ατυχούς πολέμου», που θα οδηγήσει σε συντριβή των ελληνικών δυνάμεων και στην επιβολή του Διεθνούς Οικονομικού Ελέγχου από τους Ευρωπαίους, προκειμένου η χώρα να αποπληρώσει τις υπέρογκες αποζημιώσεις προς την Οθωμανική Αυτοκρατορία.

Η εθνική έξαρση, ένα χρόνο πριν, είχε φτάσει στα ύψη, καθώς με την αναβίωση των Ολυμπιακών Αγώνων, η χώρα θεωρούσε πως έχει υψηλό διεθνές κύρος και ήταν πλέον έτοιμη για τη μεγάλη εξόρμηση, ώστε να απελευθερώσει τον αλύτρωτο Ελληνισμό.

Φυσικά, οι λαϊκοί καλλιτέχνες δεν προσπερνούν το γεγονός και καταγράφουν την απότομη αλλαγή εθνικής ψυχολογίας. Μέσα από το Θέατρο Σκιών, γεννιέται ένας νέος λαϊκός ήρωας. Παραδόξως, η ταυτότητά του δεν αναζητείται στην κλασσική αρχαιότητα, αλλά στο «ρωμαίικο». Ένας τεράστιος Ρουμελιώτης, ο μπάρμπα-Γιώργος, παίρνει «σάρκα και οστά», προκειμένου να προστατέψει τους ήρωες του Θεάτρου Σκιών και να μοιράσει καρπαζιές.

Δημιουργός του μπάρμπα-Γιώργου υπήρξε ο λαϊκός καλλιτέχνης Ιωάννης Ρούλιας, ένας από τους σπουδαιότερους καραγκιοζοπαίχτες, στο τέλος του 19ου αιώνα.

«Ω ηθογραφία, ω ακρίβεια χαρακτηρισμού, ω δύναμις λαϊκή, από πού βγαίνεις;», αναρωτιόταν ο Ζαχαρίας Παπαντωνίου.

Ο Μπαρμπα-Γιώργος θα στηλιτεύσει όλα τα κακώς κείμενα της εποχής του, από τους «ξινογαλάδες» φρακοφορεμένους μέχρι τους φουστανελάδες και φυσικά τον Βεληγκέκα και τον Χατζηαβάτη, για το ραγιαδισμό και την καταπίεση στον αγαπημένο του ανιψιό. Συν τω χρόνω, ο Καραγκιόζης και τα Κολλητήρια θα σκαρώσουν ένα σωρό πλάκες στο θείο τους, ο οποίος δεν θα διστάσει να τους ξυλοφορτώσει!

Πηγή: iefimerida.gr

11 (Σταχυολογώντας και συνειρμολογώντας μέσα από ένα κουβάρι αναμνήσεων) του Θωμά Αθ. Αγραφιώτη

Τα πιο σημαντικά κείμενα, κατά την προσωπική μου, πάντοτε, γνώμη, που έχουν δημοσιευτεί, σε συνέχειες, στην εφημερίδα/περιοδικό του Π.Σ.Θ.Σ., είναι τα λογοτεχνικά. Και ο λόγος είναι απλός. Τα κείμενα αυτά απευθύνονται, πλέον, σε μια ευρύτερη μάζα αναγνωστών, διότι δεν είναι εξειδικευμένα κείμενα, επιστημονικά δηλαδή, με μια πιο δύσκολη ορολογία ή με την «απαίτηση» ο αναγνώστης να είναι εφοδιασμένος με κάποιες πιο ειδικές γνώσεις, προκειμένου να τα κατανοήσει σφαιρικά.

Αντιθέτως, είναι κείμενα για τους πολλούς αναγνώστες, τα οποία, όμως, προσπαθούν να έχουν ως το κύριο θεματικό τους αντικείμενο την τέχνη του Καραγκιόζη. Η αρχή έγινε με τις λεγόμενες «μυθιστορηματικές βιογραφίες». Από μικρό, θυμάμαι, με είχαν συνεπάρει, ως φανατικό τους αναγνώστη, τα βιβλία με τις μυθιστορηματικές βιογραφίες των ηρώων του 1821, τα οποία ήταν γραμμένα από τον Τάκη Λάππα (1904-1995). Ο Λάππας, ο οποίος έχει ασχοληθεί και με τον Καραγκιόζη, είχε προλάβει, στα στερνά του, να δει δημοσιευμένο και ένα βιβλίο του για το Θέατρο Σκιών, ενώ φέρεται να είχε δώσει πολύτιμες σχετικές πληροφορίες και σε άλλους ερευνητές του ξυπόλυτου ήρωα, όπως, π.χ., τον Κώστα Μπίρη.

Η κύρια ενασχόληση, όμως, του Λάππα ήταν οι ήρωες του 1821 και οι άγνωστες πτυχές της ζωής τους, μέσα από ένα συνδυασμό ιστορίας και μυθοπλασίας. Μελετώντας, από μικρός, αυτά τα βιβλία, σκεφτόμουν πως και ο Καραγκιόζης, ως ο ανώνυμος λαϊκός ήρωας του 1821, θα ήταν δυνατό να πρωταγωνιστεί σε κάποιο από αυτά τα βιβλία. Και φτάνοντας σε μια πιο ώριμη ηλικία, σκέφτηκα πως αυτό θα μπορούσε να γίνει και με τους λαϊκούς καραγκιοζοπαίχτες, αυτούς τους ήρωες της τέχνης, που πολεμούσαν τον εχθρό με τη φιγούρα του Καραγκιόζη, όχι μόνο σε καιρό ειρήνης, αλλά ακόμα και σε καιρό πολέμου. Οι απλοί λαϊκοί άνθρωποι της καθημερινότητας, που πολέμησαν, συχνά, και στην πρώτη γραμμή του πραγματικού πυρός, παράλληλα με την καθημερινή τους δοκιμασία στον καυτό στίβο της τέχνης και του ζωντανού ακροάματος-θεάματος. Περνώντας με το υπεραστικό λεωφορείο από την Αμφιλοχία, καθοδόν από την Κοζάνη προς την Πάτρα, ειδικά από την εποχή που ήταν έτοιμη, πια, η Εγνατία (σιμά-κοντά τα Γιάννενα), έβλεπα τα δύο καταστήματα υποδημάτων των δισέγγονων και τρισέγγονων του Γιάννη του Ρούλια...

Ο Γιάννης ο Ρούλιας, ο καραγκιοζοπαίχτης, που πολέμησε και σαν Εύζωνας, που επέβαλε

τον Μπαρμπαγιώργο στο πανί, που παρουσίαζε, κατά κύριο λόγο, ηρωικά έργα, που έβγαλε τον Αντώνη τον Μόλλα, ήταν ίσως ο καταλληλότερος για να γίνει ο πρώτος ήρωας μυθιστορηματικής βιογραφίας, στο στυλ των έργων του Τάκη Λάππα και ως μια καινούρια απόπειρα μετά την περίπτωση του Φούλια και του Γιάννη Βλαχογιάννη, για έναν ανώνυμο, αλλά και επώνυμο, ταυτόχρονα, ήρωα της θεατρικής καθημερινότητας, αλλά και της ελληνικής ιστορίας. Οι Περιπλανήσεις ενός Καλλιτέχνη. Δημοσιευμένες και βραβευμένες χάρη στην εφημερίδα του Καραγκιόζη μας. Και αμέσως μετά, η πρόκληση για τη συνέχειά τους με το ερώτημα για το ποιος θα ήταν ο άξιος συνεχιστής και με τη σκέψη μου να είναι ο γιος του καλύτερου μαθητή του Ρούλια. Ο γιος, που είχε δώσει στο βιβλίο του τον ίδιο τίτλο με το όνομα της εφημερίδας. Παιχνίδι της μοίρας ή απλή σύμπτωση; Τα Όνειρα ενός Επαναστάτη. Όπως και να το πάρει κανείς, βραβεύτηκαν εξίσου, προσπαθώντας να βρίσκονται σε συνάρτηση με το πνεύμα του Καραγκιόζη μας και του Δημήτρη Μόλλα.

Εκτός, όμως, από τις μυθιστορηματικές βιογραφίες, θα έπρεπε να αναζητηθεί και κάτι ακόμα πιο δελεαστικό (και φαινομενικά, λαϊκιστί, «πιασάρικο»), το οποίο ήταν τελικά το αστυνομικό μυθιστόρημα, με έναν τέτοιο τρόπο, ώστε να έχουν εξασφαλιστεί τα πολλά επίπεδα ανάγνωσης, όπως διάβαζα, κάποτε, σε μια θαυμάσια κριτική του αείμνηστου Βασίλη Ραφαηλίδη για ένα φιλμ από το μυθιστόρημα του Ουμπέρτο Έκο, «Το Όνομα του Ρόδου». Το ίδιο πράγμα προσπάθησα να εφαρμόσω και στο Μυστήριο της Ημισκαλιστής Φιγούρας, για μια πολυεπίπεδη ανάγνωση, τηρουμένων των αναλογιών και με πρώτο βιολί την τέχνη του Θεάτρου Σκιών. Το πρώτο επίπεδο αφορά την πλειοψηφία των αναγνωστών, που αναζητούν το δολοφόνο, σε έναν κλασικό αστυνομικό γρίφο για το ποιος είναι ο δολοφόνος, ο οποίος έκανε το έγκλημα (αγγλιστί, «whodunit»). Το δεύτερο και γενικώς τα επόμενα επίπεδα φιλοδοξούν να εμβαθύνουν σε άλλα θέματα, για πιο απαιτητικούς αναγνώστες, πάνω σε πιο δύσκολα αντικείμενα, όπως: θεολογία, φιλοσοφία, τέχνη, σκιά, μαγεία, επέκεινα...

Μέσα στη λογική του Prequel, το προαναφερθέν αστυνομικό μας μυθιστόρημα, Το Μυστήριο της Ημισκαλιστής Φιγούρας, ακολουθήθηκε από μία (προγενέστερη μεν χρονικά ως υπόθεση, αλλά μεταγενέστερα γραμμένη) συνέχεια. Φονική Αποθέωση. Η ένα Θέατρο του Αίματος...

Συνεχίζεται...

Με αυτό το τεύχος, ΔΙΑΒΑΣΤΕ το ΕΝΘΕΤΟ:

“Το Δημοκρατικό Καταστατικό του Σωματείου μας”

Κατεβάστε το από:

http://www.karagkiozis.com/KATASTATIKO_2008_A5.pdf

Γίνετε μέλος με ένα «κλικ»

από την ηλεκτρονική μας διεύθυνση:

http://www.karagkiozis.com/AITHSH_EGG-RAFHS_MELOYS.doc

Αφού την συμπληρώσετε,
την αποστέλλετε στο e-mail του Σωματείου μας:
somateiokaragkiozh@gmail.com

Καραγκιοζο-σταυρόλεξο

ΛΥΣΗ τεύχους 117

A	Π	Ο	Μ	Ν	Η	Μ	Ο	Ν	Ε	Υ	Μ	Α	Τ	Α
	Ρ													
	Ω													
	Τ	Ζ	Α	Μ	Ο	Υ	Λ	Ι	Α	Σ				
	Ο													
	Ψ													
B	Α	Σ	Β	Α	Ν	Α	Σ							
	Λ		Α											
	Τ		Γ											
	Η		Γ		Κ									
	Σ		Ο	Ρ	Ε	Σ	Τ	Η	Σ					
			Σ		Ρ			Χ						
					Ι			Ο						
					Ω			Σ						
					Ν									

**Θέλετε να συμβάλλετε
στην οικονομική στήριξη
του Σωματείου;**

Μπορείτε να κάνετε κατάθεση

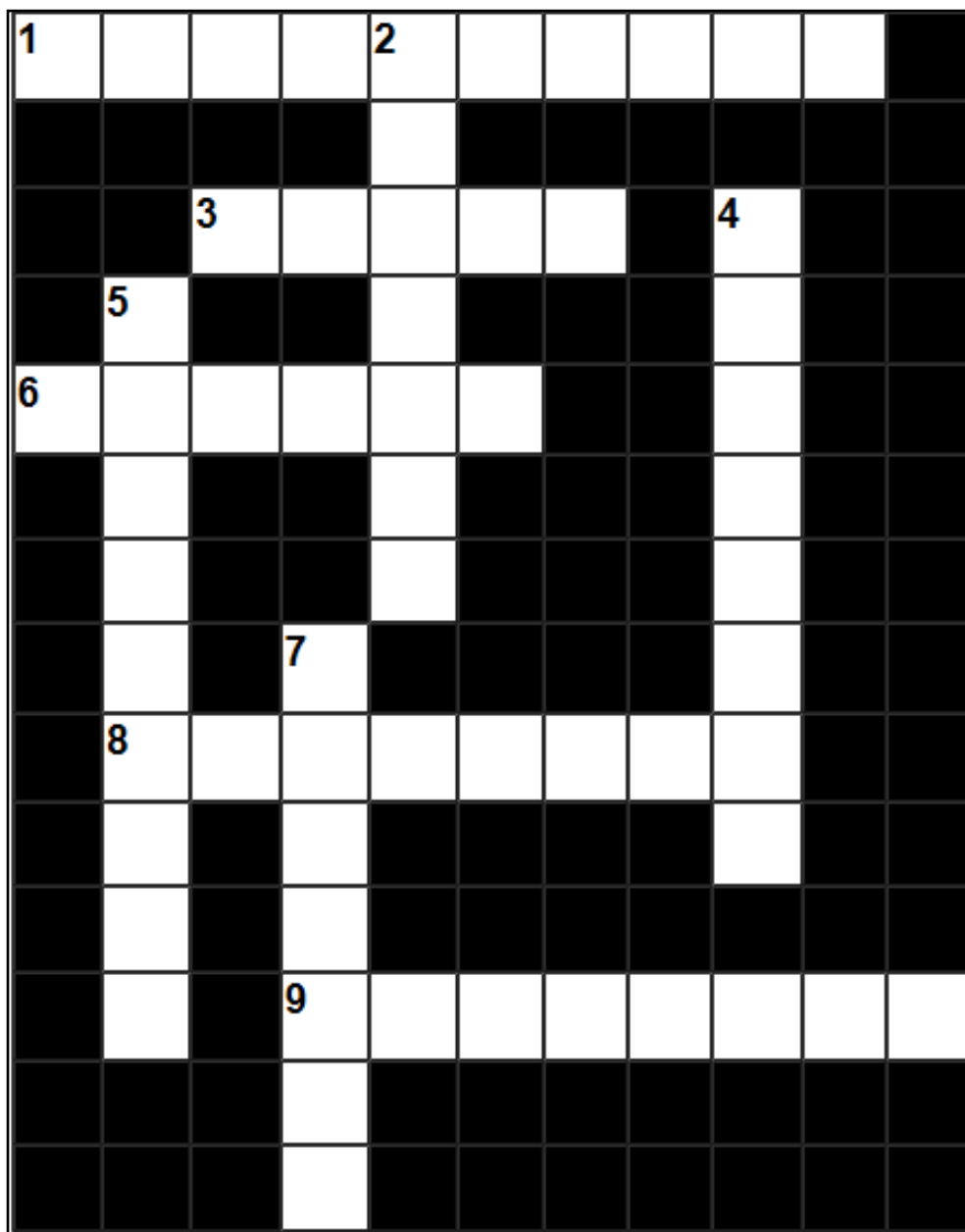
στην Τράπεζα Eurobank,

Αριθμός λογαριασμού:

0026.0062.17.0200632294

IBAN: GR0802600620000170200632294

Καραγκιοζο-σταυρόλεξο τεύχους 118

Παλιοί Καραγκιοζοπαίχτες

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

1. Μνημονεύεται από τον Δημήτρη Μόλλα ως καραγκιοζοπαίχτης της εποχής του 1821
3. Κωνσταντινουπολίτης μαθητής του καραγκιοζοπαίχτη Ιάκωβου
6. Χρήστος...: Παλιός καραγκιοζοπαίχτης, που φέρεται να συνεργάστηκε και με τον Μίμαρο
8. Εκεί είδαν Καραγκιόζη, επί Τουρκοκρατίας, ο Χομπχάουζ και ο Λόρδος Βύρωνας
9. Έμαθε στον Μίμαρο τα μυστικά του οθωμανικού Καραγκιόζη

ΚΑΘΕΤΑ

2. Εκεί φέρεται να είδε καραγκιοζοπαίχτες ο Πουκεβίλ
4. Μαθητής του σπαρτιάτη Λεωνίδα Γορανίτη
5. Σπαρτιάτης μαθητής του Γιάννη Βράχαλη και δάσκαλος του Γρεμίνα ή Γριμίνα
7. Γιαννιώτης, που φέρεται να είναι ο πρώτος επώνυμος καραγκιοζοπαίχτης

“Ζου Μπαρμπούτη τα υαμώματα”

Ωχ! Καλώς τον ορίτγιναλ!
Με άκουσες, Άχιέ μου
Βασίλη; Πα! Σκεφτόμουν
ότι θα ήθελα να είχα και
εχώ μια κοιλιά σαν τη
δική σου. Γεμάτη!

Χα! Χα! Μην τα ζηλεύεις αυτά,
Καραγκιόζη μου, γιατί δεν ξέρεις τι
τραβάω και έχω με τους βοηθούς
μου, τα ξωτικά των Χριστουγέννων!
Αυτά μου τρώνε το φαί και δεν
φτάνει μόνο αυτό! Δεν μπορούν να
μονιάσουν κιόλας!

Γιατί, Άχιέ μου,
μαλώνουν;

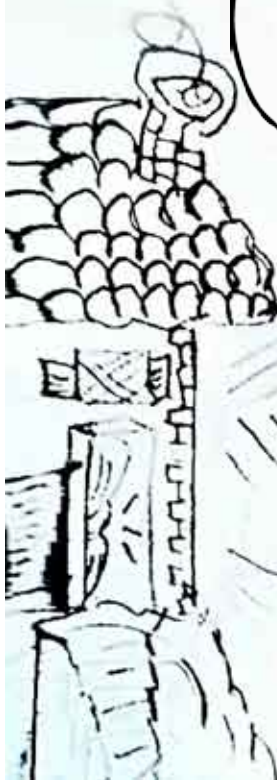

Γιατί θέλουν να με
παρατήσουν, για να
δουλέψει το ένα στο
Δημόσιο και το άλλο ως
ελεύθερος επαγγελματίας!
Ακολουθήσέ με από εδώ,
να δεις και μόνος σου
πώς κάνουν...

Πα! Εδώ είναι το σπίτι μου,
που τα φιλοξενώ! Άκου τα!
Μέχρι εδώ, ακούχονται οι
φωνές τους! Πού θα πάει
αυτός ο διχασμός πια;

Ρε, τα
χρουσούζικα,
φωνή που
έχουν!

Άντε, ρε Δημόσιε
υπάλληλε! Τεμπέλη,
κηφήνα, βολεμένεεε!

Μιλάς εσύ, ρε
επαγγελματία
φοροφυχά; Ναμόχιooo!

Τελικά, δεν υπάρχει
δικασμός, Άχιέ μου,
αφού, πολύ απλά,
τους ίδιους ψηφίζουν
και τα δύο! Γεια σας
και χαρά σας και
χρόνια μας πολλά, με
αισιοδοξία, για ένα
καλύτερο κράτος και
ένα καλύτερο αύριο!

